

CSIKI LAPOK

POLITIKAI, KÖZGAZDASÁGI ÉS TÁRSADALMI HETILAP.

<p>Szerkesztőség és kiadóhivatal: Savoboda. Testvérek könyvkereskedése, hová a lap szellemi részét illető minden közlemény, valamint hirdetések a előfizetési díjak is küldendők.</p>	<p>Megjelenik a lap Minden Szerdén. Kéziratok nem adtnak vissza.</p>	<p>FELELŐS SZERKESZTŐ: DR. FEJÉR ANTAL, CUVÉN.</p>	<p>Nyitótéri ozfळेkelek soronként 40 fillért közöltetnek. Egyes lap ára 20 fillér.</p>	<p>Előfizetési ár: Egész évre 8 kor. (Külföldre) 12 kor. Félévre 4 kor. Negyedévre 2 kor. Hirdetési díjak a legolcsóbban számítatnak.</p>
---	---	---	--	---

Politikai helyzet.

A már hetek óta tartó helyzet csaknem változatlan. A függetlenségi párt el van határozva, hogy a leggyorsabb erélyel folytatja az obstrukciót, a kormány pedig, a szabadelvű párt zömének támogatása mellett, szintén megmarad állásponytján. Mindenütt elborulás, mindenütt komor fellegek, sehol sem csillan fel egy reménység, mely bevilágítana a sötétségbe s az áldatlan helyzetből a kivezető utat megmutatná.

A kormány és a szabadelvűpárt végig akarják küzdeni a harcot és belemennek a törvényen kívüli állapotban, melyet az ellenzék makacs magartatása idéz elő.

A kormányelnöknek azonban nincs szándékában az erőszakot erőszakkal viszonozni. Nyugodtan fogja tűrni az állápotot s olybá tekinti a helyzetet, mintha a kormánynak indemnitása volna s ennek korlátai között fog kormányozni és fizetéseket eszközölni. Sem ujoncot nem szednek, sem adót végrehajtás után nem követelnek. Arra is el van határozva a kormányelnök, hogy addig a míg a törvényen kívüli állapot tart, a képviselőházat fel nem osztatja, el nem halasztja és be sem rekeszti.

Tényeiért a felelőséget egymaga fogja viselni, nem fogja azt megosztani senkivel, mert biazik politikája tisztaságában, de mindenekfelett biazik a közvélemény józan és higgadt részében, mely végre is meg fogja sokalni a dolgot, felátamad és lehetetlenné teszi az obstrukciónak további pusztítását.

Egyet ért ebben a kormányval és miniszterelnökkel a p p o n y i Albert gróf és a volt nemzeti párt tagjai is, kik elhatározták, hogy ki fognak tartani Szél és a kormány mellett s működésükben támogatni fogják.

Vannak azonban a szabadelvű párt-

ban olyanok is, kik a Széll Kálmán eljárását nem tartják elég szigorúnak s erélyesebb rendszabályokat követelnek: nevezetesen a házszabályok szigorítását és a klottr behozatalát, valamint azt is vitatják, hogy a házat a törvényen kívüli állapotban is fel lehet osztlatni. — Széll Kálmán azonban ezen rendszabályok alkalmazását nem tartja helyén valónak s többet vár az okos türelem politikájától.

A függetlenségi párt kitarással és megfeszített erélylyel folytatja az obstrukciót, engedékenységről meghátrálásról egyáltalában szó nincsen. Azt mondják, hogy vannak a pártnak olyan, még pedig tekintélyes tagjai, a kik igen szeretnék kikerülni a törvényen kívüli állapotot, de ezek szava most már elhangzik az indulatok viharában s nem valószínű, hogy mérsékli magartatásuknak a párt nagy többségére befolyása legyen. — Ezek elvannak határozva a végéig küzdeni s addig megállni nem fognak, a míg vagy nem győznek vagy pedig le nem győzetnek.

A néppárt nem obstruál, de a szabadelvű pártnak sem segítkezik, inkább figyelő állást foglal el, s tudja miért?

Ilyen a pártok helyzete és szándéka, a mint ezt az újságok nap-nap mellett hirdetik.

A pártoknak ilyen állásponytja mellett, a kényes helyzetből való kiszabadulására nem igen van reményég s a nagy a valószerűség arra nézve, hogy a törvényen kívüli állapot, melyet különben egyik párt sem óhajt, miután csak romlát és veszedelmet hozhat, bekövetkezzék.

Mert igazán csoda kellene ahhoz, hogy a dolgok ilyen állása mellett a pár naprendbe hozná azt, a mit hónapok hosszú sora elrontott. Igaz ugyan, hogy Sauluszól is pillanat alatt lett Paulusz, de már csodák nem igen történnek.

Hogy mi következik azután, ha már egyszer a törvényen kívüli állapot beállott, azt előre megmondani senki sem tudja.

Lehet, hogy némi engedmények árán a függetlenségi párt felhagy az obstrukcióval s vissza tér a dolgok régi rendje. Ilyenről tudósítja lapját egy külföldi nagy lap bécsi levelezője. Ki azt újságolja, hogy május első felében a király Budapestre jön, a hol nagy ünnepek lesznek, még pedig nem tres kézzel, hanem magával hozza a két éves katonai szolgálatot, mely talán alkalmas lesz arra, hogy megszüntesse a válságos állapotot.

Bekövetkezhetik azonban az is, hogy az áldatlan küzdelem tovább tart, ekkor természetes, hogy az ország józan és higgadt közvéleményének kell erélyesen közbelépni, hogy az ellenzék további erőszakosságait meggátolja.

— Györffy Gyula összeférhetetlensége. A képviselőház összeférhetlenségi bizottsága ápril 22-én délután öt órákor gróf Andrássy Tivadar elnöklésével ülést tartott, au. ilyen a Györffy Gyula képviselő ellen bejelentett összeférhetetlenségi ügyet tárgyalta. Mindenekelőtt a képviselő ház elnökének értesítést olvasták föl, amely szerint Feldmann Ignác budapesti botlászó összeférhetlenséget jelentett be Györffy Gyula képviselő ellen a fonogépek ügyében. A bizottság titkos szavazással egyhangulag Heinicz Hugót választotta előadóvá.

Tárgyalás előtt Györffy Gyula utalt arra, hogy a mostani bejelentés alapja oly összeférhetlenségi eset, amely egy korábbi mandátum idejéből már bejelentés tárgy volt. Kijelentette, hogy azt a mandátumot leletta s ezzel az állítólagos összeférhetlenség is megszűnt, minek következtében a bizottság az eljárást ellene megszüntette, s határozatról a Háznak jelentést tett a jelentését a Ház tudomásul is vette. Az eljárást megszüntetésének a Ház által történt tudomásul vétele után ismét képviselővé választották. Az új megbízólevél kiállítására a Háznak történt bemutatása óta felmerült tények alapján összeférhetlenségi esetet lehet bejelenteni, de előző mandátum idejéből nem. Minthogy pedig e bejelentés az előző mandátum idejében állítólag formorült összeférhetlenségi esetre vonatkozik, ennél fogva mint tárgytalan, visszautasítandó.

Kérte a bizottságot, hogy a bejelentést, mint tárgytalat, utasítsa vissza. A bizottság zárt ülésében azt határozta, hogy Györffy Gyula kérdésének nem ad helyt, miután a házszabályok értelmében a bizottság köteles a hozzá utalt ügyekben eljárni

és az ügyek elbírálására utasítást sehonnan el nem fogadhat. Györffy Gyula kijelentette, hogy a bizottság e nyilatkozatában nem nyugasít meg, a további eljárásban nem vess részt és kérte a bizottságot, hogy az esetről a Háznak jelentést tegyen. A bizottság ismét zárt ülésben hozott határozattal kimondta, hogy Györffy Gyulának ezt a kérdését nem teljesíti. Györffy Gyula kijelentette erre, hogy miután a bizottság nem teljesítette kérését, ő maga fogja megtenni az előterjesztést a képviselőháznak. Györffy távozott a bizottságból, amely ezután kihallgatta Hegyesbalmy osztálytanácsost és pótllólag még Saterényi miniszteri tanácsost.

A képviselőház ápril 23-án tartott ülésében Györffy Gyula az összeférhetlenségi bizottság eljárását vele szemben, mint mentelmi esetet jelentte be. Elmondja a maga összeférhetlenségi esetét, mely úgy állt elő, hogy ő a Magyar Leszámlító és Pénzváltó Banknak jogtanácsosa volt. Szóló le is mondott akkor mandátumáról az összeférhetlenségi bíróság ítélete folytán. — Mint újonnan megválasztott képviselő foglalt most helyet a Házban az összeférhetlenségi bejelentés most ugyanaz alapon ellene megismételtetett.

A bizottság meg is hívta már szólót a kérdésére tudomására adták, hogy ez a bejelentés ugyanarra az esetre vonatkozik, mely ugyane bizottság által már megszüntetett. Szóló rá mutatott a bizottság előtt arra, hogy törvény, mely a bizottság újabb eljárását elrendelné, nincs és törvény híján a bizottság ellene el nem járhat.

A képviselő immunitását nemcsak a rendes bíróság sértheti meg, hanem a képviselőház egy bizottsága is, mely törvény híján és nem törvényes alapon jár el. Az a kérdés tehát, elűrhető-e, hogy egy bizottság a Háznak akár milyen tagját így törvény nélkül mandátumától megfosztassa. Nem az ő személyéről, hanem a képviselő jogáról van szó. Nyolcs hónapig tűrte szóló a nyilvános megbeszélést, melylyel az az összeférhetlenségi esete a nagy világ előtt járt. Az az ügy most megszűnt. Akkor 8 hónapig hallgatott a türt a ügy tünt fel, mint egy azemenesedett gazember. Most azonban, mikor a törvény híján újból el akarják járni ellene, föl kell szólalnia.

Elnök: A házszabály alapján a mentelmi bizottsághoz utasítatik a bejelentés.

Heinicz Hugó: Mint az összeférhetlenségi bizottság elődjára, annak megtámadtatása címűen kér szót.

Elnök: Csakis a Ház engedelmével szólhat. A Ház megadja a szólásjogot.

Heinicz Hugó: Györffy állítása nem áll, mert két összeférhetlenségi bejelentés volt ellene s

A „CSIKI LAPOK” TARCZÁJA.

Utazás élmények Csikszereadtól Prodesalon és Konstantinápolyig és vissza.
(Folytatás.)

Más nap a reggelizés után a Caizmigur parkot kerestük föl, hogy az ültetvényeket és üvegházakat megtekintésük. Itt a kertészek éppen a gyönyörű grappok minden lehető virágból való összeállításával voltak elfoglalva. Ebben a parkban egy mesterségesen készített tó van, melyen nyarastáza a község csolnakásással mutatja magát. A tó körülak, feneke betonozva van s a körülötte fekvő sok aszók kut kellemes aszárkoszát nyújt a szemnek. Ugyancsak itt egyebek mellett láttam egy nagy hat méter magas caerfa törzset, melynek belsejében egy lakható asoba van teljesen berendezve. A fatörzs pár méter távolságból szemléve egészen természetesnek néz ki s csak közelebből nézve, veszi az ember észre, hogy mesterségesen van készítve.

A park világitására gáz és villanyos világitást használnak, utóbbit ünnepeké alkalmakkor. Bárha a parkban való tartózkodás igen kellemes volt, mégis csak cicerónékkal együtt felkerestük, hogy felkeressük utitársainkat a Carol hotelben, a kik már vártak roánk, midőn jó reggelt kívántunk nekik.

Teljesen kipihent tagokkal a már igen élénk utcákon keresztül a Calea Victoriára álltunk. A város ezen utczájában igen élénk forgalom és mozgalmas élet van. Ugyanitt van az egyzersü kínésésü kir. kastély egy kis udvarral; csupán csak az itt felállított katonai órség mutatja, hogy ebben az épületben nem községes család lakik. E nélkül az idegen nem igen tudná, hogy ezen egyzersü egy emeletes épület kiknek szolgál lakásul.

Dolgom volt konzulatunknál is, mivel fűrdöm ügyben bizonyos körülményekről akartam tudakozódni. A konzulatusa igen szivesen

és nagy előzékenységgel fogadtak s a felvilágosításokat olyan készséggel és elkötelező módon adták meg, a milyent valóban nem reméltem. Ezen alkalommal arra is megkértem a konzult, hogy eszközölne ki számunkra engedélyt a kir. palota megtekintésére. A konzul ur úgy nyilatkozott, hogy a palotában egyáltalában semmi különös látni való nincs, s különösen azokra nézve, kik a budapesti kir. palotát és a bécsi burgot már látták, az itteni kir. palota belsejének megtekintése semmi különös értéket nem bír. Ezen okból lemondunk a palota megtekintéséről s végig sétáltunk a Calea Victorián, a melynek bejárása kocsin is megtart egy jó óráig. Azután megsemmeltük a gyönyörű uyári lakokkal beépített Villa-negyedet, mely a városon kívül fekszik. Innen aztán egészen ellenkező oldalon különböző szép és kevésbé szép utcákon keresztül visszatértünk a város közepébe, a hol a legjobb étvágygyal fogyasztottuk el a gasdag ebédet, melyet a Carol hotel kitűnő konyhájából gáltak föl.

A fekete kávé a boulevardon a Schreiber-féle kávéházban élveztük, mely elegánczia tekintetében semmi kívánni valót nem hagy fenn. Igen sok helybeli és idegen intelligens ember látogtja ezt a helyet. A nagy forgalomra asonban szükség is van, mert a bérlo s helyiségekért évenként 18000 frank bért fizet. A pinceszerek egyenlő szabásu galambasinü fraktjaikkal és fehér kecsyüikkel igen jó benyomást tesznek a vendégre, egyébiránt e helyen a nyugateurópai kultúra majdnem minden dologban észlelhető.

A mint a kávéházat elhagytam előzékeny konzulunk tanácsára egyik *kivitelü házunkat* kerestem föl, hogy a különböző üzleti körülmények felöl magamnak meggyőződést szerezzek a megjárásom módját, hogy miképp lehet később összeköttetésbe lépni. Ugyancsak meglátogattam a Brassói Bank egyik főnökját is különösen azért, mert mint e banknak részvényese, megbízást kaptam, hogy az üz-

let miként állásáról tudomást szerezzek s örömmel láttam, hogy a bank működésének alapja teljesen szilárd s üzleteit, különösen a váltó leszámlitól, jövedelmözleg honyolítja le.

Miután így az üzleti téren magamnak néhány igen becses tapasztalatot szereztam, a Baudier-féle sörfőzdet látogattam meg, mely a városon kívüli magaslaton fekszik, hounan az egész Bukarestre gyönyörű kilátás nyílik, egyben megtekinttem a sörfőzde csarnokait, melyek fényre nézve trütemreless hasonlitanak igazán bámulatos arany díazítésekkel és rendkívül nagy gázcsillárakkal. Miután e helyiségek csak nyári időben vannak nyitva, nem tudtuk bennük elfogyasztani még csak egy pohár sört sem.

Ezután megtekintettük a Metropolita templomot és a képviselőház külsőjét. Itt éppen ülés volt, de a bemenetleire jegyeket nem kaptunk.

A Metropolita templom igen fényes, csak hogy igen kicsiny; a képviselőház pedig egy egyszerű földszinti épület.

Később talán, midőn a román államnak arravaló pénze lesz, a román képviselőknök is a boulevardon egy a mienkhez hasonló fényes és nagyzerü palotát fog építeni.

A hegyről a melyen a Metropolita templom áll, szintén szép kilátás nyílik, a minden irányban szélesen kiterjedő Bukarestre és az abban levő 380 templomra. Itt a szabad ég alatt van felállítva e templom óriási barangja, mely három és félméter magas és két méter átmérővel bír. Csak ünnepeké alkalmakkor aszálaltatják meg s hangja erről a magaslatról Bukarest minden részében hallható.

A míg ezeket a dolgokat megsemmeltük, véget ért a képviselőház ülése is, a honatyák a hágból minden irányban távoztak és alsó város felé s így módunkban volt néhány minisztert életnagyságban látni.

Innen mi is az alsó városba mentünk s itt megtekintettük a vásár csarnokot és a Halpiacot. Igen érdekes, hogy itt a halak teljesen

élő állapotban található. Van ugyanis egy nagy bazén megtöltve friss vízzel, az eladóra kerülő halak ebben uszálnak. A nagy és kicsiny dunai halak egész nagy választéka található itt. A vásár csarnokot azonban csak kívülről tekinthetük meg, a benne felhalmozott árukak nem láthatunk, mivel a záróra eltelvén, az caukva volt; meg kellett tehát elégednünk azoknak az árukak a megtekintésével, a melyek a csarnokon kívül fekvő bodékban voltak felhalmozva.

Megtekintettük a Brancavencu kőházat is. Az az ur, kinek nevééről a kőházban elevenes-ték, Romániának a török járom alul való felasbadításában nagy érdemeket szerzett, ezért azonban életével kellett lakolnia. Caelel elaltatták s e közben egy ügyes borbély lenyarta a bórét, tehát elevenen megnyuszták. Azután még néhány megtekintésre érdemes palotát néstünk meg.

Ezek között van a postapalota, a mely valóban monumentális épület.

Erre asután a sok ide-oda járkálástól egészen kifáradva, vacsorához álltunk.

Vacsora végostével a társaság az estéü órákat eltöltendő, két részre osztott. Az egyik rész a színházba ment, a hol éppen „Hoffman mesé-it” adták, mi meg a Sídoli csirkusát kerestük föl, melynek azon napon igen gasdag programja volt. Különösen érdekes része volt a programnak egy amerikai kienszony előadása, ki mint oroszán aszlidítón, tis dressziasított oroszánál produkált különböző mutatványokat.

A kolosszális néző tér csak igen lassan kezdett telni, miután már több mint két hónapja tartanak benne előadásokat, mégis mire az előadás kezdést vette, mintegy 800 néző gyűlt össze. Bevezetésül a csirkus saját zenekara nyilatást játszott, melynek végostével egy főhóramú arab mén ugrott a csirkus porondjára s annak hátán egy előkelő műllovar különböző mutatványokkal aszrakosztatta a nézőket. Érdekes száma volt a műsornak egy balett, melyet bengáli fény mellett 48 balett táncosnó lejtett. A balett köz-

nem álltak egymással kapcsolatban. Nem tartja helyesnek, hogy nyilvánosan peritaktikusan az összehívhatósági esetek, Györfly fellegvárának nincs törvényes alapja. A míg törvényes alapon működik a bizottság, nem enged magát a működési tervről semmi befolyással elteríteni.

Előző kijelenti, hogy lehetetlen bárkinél e tárgyhosszú, mint Györflynek.

Györfly Gyula kijelenti, hogy az összehívhatósági bizottságot megszüntetni nem akarja. Leméli, hogy magára nézve zaklatást lát, kijelenti, hogy míg ellensége van a bíráló bizottságban, addig ítéletet az nem hozhat felette.

Rakovszky István: Személyes kérdésben kijelenti, hogy mióta Györflynek mentelmi esete van, folyton gyantát mindenként. Visszaszűrt a gyantásítást annál is inkább, mert a bizottság egyhangúlag marasztalta el Györflyt.

Györfly Gyula: Itt most kikészített vita van ellene, csak némely tagját gyantásította meg a bizottságnak.

Elők: megjegyzései, hogy a bizottság egyik tagját sem szabad meggyantásítani. A mostani vita precedens nélküli eset. A jövőre kijelenti, hogy ez az eset ne legyen precedens.

Lengyel Zoltán indítványozza, hogy a mentelmi bizottság nyolcs nap alatt tegyen jelentést Györfly Gyula mentelmi esetről.

Elők szavazás alá bocsátja az indítványt. Szél Kálmán miniszeri elők szólni akar. Elők: Nem lehet felszólalni, mert szavazás van, Szél Kálmán leül.

A többség elfogadta Lengyel Zoltán indítványát.

A képviselőház ülésel. A múlt héten a képviselőház napi rendjén az indemnitás tárgyalása volt. A hétfői ülésben *Abaffy Ödön* párti képviselő azt bizonyította, hogy az indemnitást megobstruálni nem szabad, mert azt tiltja a legfőbb törvény, az állam érdeke. Miután azonban nem bízik a kormányban az indemnitást nem szavazza meg. *Holló Lajos* hatóság obstrukciós beszédet mondott, jelezte, hogy milyen lassan romboló munka folyik a magyar nemzet ellen társadalmi téren, hogy igazgatók a társadalmi osztályokat egymás ellen a még vallási téren is megkülönböztették a nemzet megomlását. Az indemnitást nem fogadja el a végül határozati javaslatot nyújt be aziránt, hogy a pártok kebeléből választassék egy ötven tagú bizottság, melynek kötelessége lenne javaslatokat tenni arra nézve, hogy a nemzetre nehezedő uralom minden téren megszüntessék. *Molnár Jenő* arról beszélt, hogy ha az egész országban olyan rettenetes dolog, akkor a többség mondjon le a katonai javaslatokról s így a rend helyre fog állani. Az indemnitást nem fogadja el. A keddi ülésben *Lengyel Zoltán* beszélt majdnem három óráig az indemnitás ellen. A szerdai ülésben *Bakonyi Samu* harmadfél óráig beszélt a törvényjavaslatok ellen a függetlenségi párt különösen figyelemmel hallgatva az abszolutizmusra vonatkozó fejtegetéseit a végül kijelentette, hogy a függetlenségi párt álláspontja, a meglévő törvények védelme, s erről az állápontról a párt nem fog letérni soha. A csütörtöki ülésben ketten szöveget az indemnitásról: *Vancsó Gyula* a kormány-párt, *Polonyi Géza* pedig a függetlenségi párt részéről. *Vancsó Gyula* tiltakozik az ellen, hogy

a kisebbség a maga akaratát a többségre oktatója. Az országot nem szabad belevenni egy törvénytelen, alkotmányon kívüli állapotba. A javaslatot elfogadja. *Polonyi Géza* szarlat mindou javaslat ellon, mely nem felel meg az ország érdekeinek, obstruálni lehet. Négy év telt el azóta, hogy a jelen kormány kezdte vette a hatalmat, de nem váltotta be a hozzáfűzött reményeket a így nyilvánvaló, hogy a mai közigj rendszereben a legjobb akarat és a legkiválóbb tehetség is tehetetlen, ha a nemzet jogait kell érvényesíteni. Nem lehet rámutatni a kormány nagy alkotásaira, a kormány ugyan csupa tiszteltrémeltó férfiakból áll, a kik azonban minden igyekezetükkel sem bírják megvédelmezni nemzeti érdekeiket. Azt mondják, hogy az obstrukció elleukozik a parlamentárizmusmal. Ez nem áll, mert a dolog megvitátása után szavazással állapítják meg, hogy mit akar a parlament, addig míg szavazás nem volt, többség sincs, a szavazás előtt nem lehet a többség jogára hivatkozni. A katonai javaslatok ellen jogosult az obstrukció, és azok a nemzetben minden jónosz, a kit a dinasztikus hadseregek adunk, porkolábja a népszabadságnak. — A miniszterelnök nem beszélt a katonai terhek emeléséről, Apponyi Albert pedig jászberényi beszédében tiltakozott ellene. Jogszabály találja az ellenek ellenállását. Az indemnitást nem fogadja el. *Polonyi* után *Apponyi Albert* személyes kérdésben szövel fel a jászberényi beszédét idézte annak bizonyosságát, hogy ő nem tiltakozott a katonai terhek emelése ellen. A pártok ülésben két függetlenségi beszélt *Bakó József* szerint a kormány rossz kiegyezést köt a emeli a kvótát, csivilistát, az utonca létszámot, mindent, es elég ok arra, hogy ne szavazza meg az indemnitást. *Babó Mihály* Magyarország törvényeinek megtepett rongyaira hivatkozik annak bizonyosságát, hogy ezt az országot nem törvények szerint kormányozzák. A függetlenségi párt nem tör az 1867. XII. t.-cs. fölforgatására, csak azt kívánja, hogy a szentesített törvényt tartsák meg. A javaslatot nem fogadja el. A szombati ülésben *Nessi Pál* szövel az indemnitásról, kijelentette, hogy a függetlenségi párt semmi körülmény között sem mond le a harczról s ezt folytatja mindaddig, míg a kormány kénytelen lesz az országgyűlést feloszlítani és a népre apellálni. Nem bízik a kormányban, mert sehoh sem lát valami údvös munkát. Miután az indemnitást bizalmi kérdésnek tekinti, nem szavazza meg. Ebben az ülésben indokolta meg *Madarász József* a nádor választásáról és a nemzetiségéről bevezetett két javaslatát, melyek közül *Szél Kálmán* kérésére egyiket sem kívánja tárgyalni a ház.

Minta legelők kijelölése. Emiliéet tettünk már arról, hogy a földmívelési miniszter a székely akció egyik programpontját, a minta legelők berendezésével mielőbb végrehajtani szándékozott s e végül az illető birtokossal való érintkezés végett megbízottat is küldött ki. Ezen kérdés megoldása céljából ápril 20-án értekezlet tartott a vármegye lakáznál *Becezo Antal* alispán ur elnöklété alatt, melyen megjelentek a kormány kiküldöttjeiként: *Szabó Károly* a fogarasi állami uradalom intézője, továbbá: *T. Nagy Imre* gazdasági felelőseikolai igazgató, *Máté Ambrus* főerdész és *Bálint Mihály* erdőgondnok, valamint *Caicó, Madéfalva, Zeögöd* és *Szentgyörgy* községek megbízottai. Az értekezlet eredményeivel

járt, mennyiben *Caicó* község a „*Kisfenyő*” nevű dűlőben 100 hold, *Madéfalva* 25 hold, *Szentgyörgy* község a „*Lesőd*” havában 143 hold és *Szentkirály* község a mely képviselőket ugyan nem küldött de irásbelileg kötelek nyilatkozatot adott be a „*Holom*” dűlőben 100 hold terület jelölt a javítás utján mint legelő eréjaira, elvállalták egyuttal a javításnál járó munkálatok terhének egy részét is és kijelentették, hogy a mennyiben a székely vett legelő javítások eredményeül járnak, hajlandók évről-évre más területet kijelölni mind addig, míg azon székely alkalmas közhelyekkel rendelkeznek. Zeögöd község megbízottai azon okból, mivel a legelő terület nagyon kevés az ajánlattól elállott.

Tisztviselői országos kongresszus. A vármegyei közigazgatási tisztviselők által javaslatának az állami alkalmazottakéval való egyesülése érdekében megindított országos mozgalomból folyó, a az előleges értekezlet által előre megállapított országos kongresszus Vasárnap tartott meg Budapesten, melyben az összes vármegyék tisztikara több kevesebb megbízottal képviseltette magát. Ez a kongresszus a fizetés rendezés iránt a kormányhoz és képviselőházhoz intézett memorandum megszerkesztésén kívül egy alapszabály tervezetet is fogadott el, melynek alapján országos közigazgatási tisztviselői egyesületet, s ezen egyesület célja oly alapot teremteni, melyből az arra rá szorult tagok segítséget is részesíthessenek. A kongresszuson *Caikvármegye* tisztikarát *Becezo Antal* alispán, *Mihály Ferencz* főjegyző, *dr. Bocskor Béla* tiszti ügyész és *Fejér Sándor* főszolgabíró képviselték.

A sorozás elhalasztása. A törvényhozás rendkívüli állapotának következménye, hogy a honvédelmi miniszter immár harmadszor halasztja el az idei sorozást. Az erre vonatkozó rendelet a hivatalos lapban jelent meg s a sorozás legújabb határidejüül június 2-át tűzi ki. A rendelet így szövel:

Mintthogy a folyó 1908. évben kiállítandó ujonczok megajánlásáról szövel törvényjavaslat az országgyűlés által mindaddig meg nem szavaztatott s így most már nincs kiliátás arra sem, hogy az idei sorozás az évi június 4-ével megkezdhető és az évi június hónap 20-ig terjedő időtartam alatt befejezhető legyen, ezennel elrendelem, hogy az ezidei sorozásúgyelőre és további rendeletomig ismétellen elhalasztassék, Miután azonban az ez évben kiállítandó ujonczok megajánlásáról szövel törvényjavaslat a törvényhozás által talán mégis akként és oly időpontban fog elfogadtatni és törvényerőre emeltetni, hogy annak alapján az immár több ízben ismétellen elhalasztott ezidei sorozás az évi június 2-ától július 25-ig terjedő időszak alatt végrehajtható lesz; ennél fogva fölhivom a törvényhatóságot, hogy az évi ujonczosítás utazási és működési tervezeteket, az illetékes es. és kir. hadkiegészítő kerületi és honvédkiegészítő-parancsnokságokkal egyetértőleg, ismétellen a oly módon állapítsák meg, hogy az ezidei sorozású esetleg a folyó évi június 2-től folyó évi július 25-ig terjedő időtartam alatt legyen foganatosítható és végrehajtható.

A Székelyföld.

A székelységnek immár ismert nyomorúsága aggodalomba ejt minden jobb érzésű hazafit. Kivándorlása veszedlem az egész magyar nemzetre nézve, mert a mint elhagyja őrtálló helyét, az idegen tolvajnyába. Már is néptelenedik egy-egy vidéke. Eddig még vigasztal az a tudat, hogy a szomszéd Romániából visszatér a családi fűzelyhez legnagyobb része a kivándorlóknak, de most hogy Amerikába is kinnnek, félős, hogy nagyobb száralék fog véggképpen elveszni a magyar hazára. Csak a tavaly kezdődött az újabb vándorlás s máris 339 székely kivándorlóval számol a statisztika. Mindenki abban a meggyőződésben élt eildig, hogy a székely jobban szereti hazáját, semhogy a messzi újvilág részbe emlegne s a szokatlan hosszú tenzéri utra rázárna magát. És ime megkezdődött az amerikai kivándorlás erőteljes székely emternek a megmozdulásával. Tul Romániában is kezdődik ott élő székely véreink között az Amerikába vándorlás, ott a tehetősebb székely iparosok kelnek a konstanzi kikötőben vándorútra. Hogy ez az új népmozgalom nagyobb hullámokat fog venni s a közel jövőben megsokszorozódik a kivándorlók száma azzal immár tisztában lehetünk. Már is alispáni és polgármesteri hivatalokban sűrűbben jelentkeznek az utlevélekért folyamodók. Pedig a Székelyföldön áldott hely. Igen ki látja elcsodálkozik, hogy lehet onnan elkivánczolni. Minden föltétele megvan a mi vonzó, mozgalmas élet előváraszolására szükséges. — Változatos vidékei pazar látványosságot nyújtanak a szemnek, balzamos fenyves erdői mértékterekre terjednek, egész vármegyét borítanak. A pártalan gyögyerejű, szépsévdű ásványvizek patakokban folynak el. Hegyeink méhében kő, érc, szén, s tőszeg van. Hosszu utak fehérvárványval vannak kavicsozva. — Ritka természeti csodákban is bővelkedik. A szövelati meg só s tó, szövelati, a gyilkos tó, Szent-Anna tó, kénbarlangok, mind sajátos remekei a természet alkotásának. Történelmi emlékek, rég mult idők maradványai sem ritkák, rónak csodás legendákat őriz a hagyomány.

Nagy oka kell legyen annak, hogy innen a napozás- és esőleibéért idegenbe menjen a nép s ne térjenek vissza ezrei a kivándorlóknak. Ezek között semmi esetre sem utolsó az a mostoha viszony, a mely a székely és a

Királyhágon inneni magyarság között fennáll. Soha a magyarság e két tagja között az érintkezés nem állandósult. A székely idegen népektől körülfárva soha sem érezhette a magyar igazságszolgáltatást és erejét, ha a Székelyföld határait túllépi, köröskörül idegen népekkel találkozik, kik neki nem barátjai, támogatást semmiben nem nyújtanak. — A nagyobb kulturális és forgalmi központoktól távol esik, kereskedelmi és forgalmi viszonyai magának a Székelyföldnek vasút híján s a keleti határ elzárása miatt ki nem fejlődhetek s ezért mindama kíncai mikkel a természet pazar megáldotta, jobbra parlagon hevernek.

Csak egy kis jóákarat kell a nagy magyar társadalom részéről, hogy itt a helyzet megváltozzék. Keresse, föl tanulmányozza és szerezze meg a Székelyföldet. Látogasson el földjére népsépes be azokat; ott és ne a külföldön költse pénzét. Álljon be a székelyföldi termékek fogyasztójának, mellőzze a külföldi ásványvizet és ipari terméket, ha megfelelő minőségűt a Székelyföldről is kaphat.

Nem alamszna kell a székelynek, azzal rajta segítene nincs, hanem felkarolása mindanak a mit ez nyújthat. A mi a nagy magyar áldónak hiányzik, az feltalálható a Székelyföldön, de viszont ez szegény a kenyérben. — Egyenlitse ki e két magyar faj a mennyire teleni szükségletét itt a hazában. Akkor boldogul a székely.

Ha a kölcsönös érintkezés állandósul, — nemcsak a gazdasági javulás fog a Székelyföldön heállani, hanem a székely nemzeti érzésében is erősödni fog. — Ez indította székely a társaságokat arra, hogy a nagy magyar közönséget az ország másik feléből a Székelyföld látogatására meghívják. Mert ismétellen nemcsak arra van szükség, hogy ezzel is új jövedelmi források nyitassanak, hanem elsőb sorban arra, hogy az életközdelemben immár kimerülő, csüggedt székelyekben az önbizalom türelmesek, hogy érezze a székely, hogy ebben az országban nem áll egyedül, de számíthat egy erősebb magyar társadalom testvéri szeretetére s mindenkorai készszéges támogatására.

A folyó év nyarán több iskola és uri társaság szervezi a Székelyföld meglátogatását. — Jöjjenek mentől többen kedves és élvezetes kirándulásban lesz részük. A székely társaságokba tömörült helyi társadalom szeretettel fogadja és katalozolja végig a Székelyföldön a kirándulókat. Alkalmunk lesz gyönyörködni a természet sok változatu szébből szebb alkotásaiban. A Maros, Olt és Küküllő forrásait láthatják a napunkon egy-két kis fűrdőn tarthatnak kellemes pihenőt. Váltakozva találják a természetes és pazarul gazdag sós és borviz fűrdőket és más más gyógyhatású ásványvíz forrásokat, a miknek élvezése mind ingyen áll a kiránduló társaságok rendelkezésére.

Meglátathatják Marosvásárhelyt, Szászrégent, Borszéket, Tölgyesen a romániai határt, Gyergyószentmiklóst, Csikszederát, Szövelát, Parajdolt sötányával, Korondot, Székelyudvarhelyt, Homoródot, Tusnádot, Szent-Annát, Málnást, Sepsiszentgyörgyöt, Előpatakot, Brassót, a hétéfalusi csángó községeket, esetleg Szinaiait a román király nyaralóját, Kolozsvárt és Gyulafehérvárt.

Utiprogramot és tájékozást a székely társaságok marosvásárhelyi irodája kívánatra mindenkinek küld.

Egy tanuló kirándulása a vasuti kocsai és ellátási költségeket beleszámítva zsebpénzre egyűlt 50 koronába, felötnek 100 koronába kerül. Az egész ut 10 napot vesz igénybe.

Jöjjenek el mentől többen a székelyek közé, lássák élő szövel a keleti Svájcezt, — bizonyára nyújt annyi érdekességet, mint a külföld hasonló divatos, reklámot nagyra nevelt vidéke s nekünk magyaroknak annál is többet mert a magyar haza védelmének dicse emlékei fűzödnék minden rögéhez. Ha megkezdődik az ország nagyobbik felének erre gravitálása s ezzel egyidejűleg a székely érdekek öntudatos felkarolása, új korszak nyílik itt meg, aminek jótékony kihatását egykor az egész magyar nemzet érezni fogja.

László Gyula.

Székelyek segítése.

A székely kormánybizottság a helybeli gazdasági egyesület közreműködésével most már buzzafogott azon tervök keresztül viteléhez, melyek a segitési akció programjába felvették.

Pár nappal ezelőt osztottak ki Csoma-falva községben 108 kis gazdáknak 250 drb juhot, melyeket az ottani érdekel gazdák szemeltek ki, alkudtak meg, s melyeknek árát 4500 koronát a kormánybizottság az eladónak kifizetvén, a juhok kedvezményes áron s részletfizetési feltételek mellett a kisgazdák rendelkezésére bocsátotta. Az ügylet lebonyolítására a mult szombaton *Koos Mihály* dr. kormánybizottsági titkár utazott be Gyergyóba.

A segitésnek tehát ezen, itt nálunk élő reális eredménye gyergyóiaknak jutott osztályrészül, ezért nem mindig megokolt azon panasza, hogy a gyergyóiak mindenben és mindenütt mellözve vannak, hiszen a segítés egyik fontos ágának, a juhtenyésztés fellendítésének megkezdése már előlegezen is a gyergyói körzésekben volt tervezve s ehöz már hozzá is fogtak s rövid idő alatt az összes kizemelt községekben belesz állítva a juh állomány, a mi egyébiránt már eddig is megtörténhetett volna, ha a többi községek lakosai is olyan élelmesek, mint a csomafalviak voltak.

pontját egy *Grácia* képeste, a ki folyton a legnagyobb virtuositással táncolt s egész idő alatt csak a lábának nagy uja hegyével érintette a földet. E körül csoportosultak minden lehető alakban, hol öszveverődtek, hol ését váltottak s az egész nehes és tüneményes táncot a legszébb rendben végig lejtették. A balett végestül óriási tapshivari keletkezett, melylyel nem ok nélkül honoráltak a szép tündéreket. A küllönböző mutatványoknak egész hosszú sora következett erre, akrobaták, légtornások, dreszszírozott lovak aszrakoztatták a községséget, míg végül megteették az előkészíteléseket a legérdekesebbhez, a sáró számhoz. A jászótréből, mintegy 10 négyesség méterre érde vasárakkal előrekesztettek, azután egy homokúta vas kalitban 10 oroszlánt a rónes kerítés ajtajához löttak. Mindenkin borsadály futott végig és az egész községség a legnagyobb izgalommal várta a történéseket.

A körülbelül 25 éves missz egy lovagi korháccsal és egy hegyes vasruddal felfegyverkezve a vasárakkal elkerített tere lépett, s sene elhallgatott s halálra esend állott be az egész nagy helyiségben. A missz a vasalkitáshoz ment, felnyitotta annak ajtaját, a lovagi korháca elkerített castogit és az öt éves bímoroszlánok egymástán besötáltak az elkerített helyre; a szövelidőn rájuk parancsolt, hogy a körül elhelyezett alacsony padokon foglaljanak helyet, némelyek azonban engedelmeselekedtek a parancsnak, a mások azonban ordítottak és mutogatták rettenetes fogait, a missz azonban teljes esigorlat lépett föl és éles szövelével addig fixírozta az engedelmeseleket, míg engedelmesegre kénysejtelte s ezután minden egy most, mint a karika csapás s minden parancsot a legnagyobb késszéggel teljesítették; csupán csak a közséa ökezősével jött ki békétüreséből egyik, másik oroszlán, midőn a missz a vasból készített villát, melyre hussseleket voltak felhúsva, orra elől elkaptá s a kedves ösmegét egy másikkal nyújtotta. A kijátszott oroszlán dűbésben ordított a hatalmas karmaival a missz felé vágott, de az hegyes vasruddal ügyesen megvédelemződött. A szövelidőn csak az a vasödelmes produkciója egy teljes félórásig tartott. Végostül egyik oroszlánt, mely nyomhatott 80

kilót, a nyaka köré vette s egész erőlyllyel be dobta a kalitkába s azután lovagló ostorával a többi oroszlánokat is a ketrecoze üste. Ezek meghunyászkodva csuszakodá a kalitkába s midőn annak ajtaja becsapódott, mindenkinnek egy nagy hogy esett le a szövelő s mindnyájan megozabadtunk azon halálos aggodalomtól, mely a szép missz egész produkciója alatt mindenkinüket elfogott. A tapshivarnak alig akart vége szakadni s az ügyes szövelidőnök többször mutatni kellett magát.

Eszel bevégződött a nap s mindenkinünk visszavonult hálozobájába éjjeli nyugalomra. Vasárnap korán reggel sötakocsisát tettünk a bulevardon még pedig villanyos kocsin hogy megtekintjük az itt levő sáró palotákat. — Ez egy széles utca, mely a város nagyobb részében keresztül megy s valóban méltó a megtekintésre.

Asután a Szent-Józsefről nevezett róm. kath. templomba mentünk, hogy részt vegyünk a virágvasárnap isteni tiszteleten, melyen a funkciót a püspök végeste. Es a templom igen gazdagon fel van szerelve óltárokkal és egyéb berendezésekkel. Midőn a templomból távoztunk, jutott tudomásunkra, hogy a trónörökös neje udvarhölgyeivel a lutheráni templomban van, a hol egyébiránt minden vasárnap részt szokott venni az isteni tiszteleten. Mi is tehát elmentünk ebbe, a néhány száz lépésre fekvő templomba, a mely már egy megvolt telve községséggel, hogy mi csak álló helyet kaphattunk és azt is csak hátul. — A templom szövel azonban észre vette, hogy idegenek vagyunk s helyet ajánlott föl egy feutartott első padban, a mit mi nagy községséggel vettünk és a felajánlott helyeket el is foglaltuk. Tőlünk mielőgy négy lépésre egy elkülönített aszkben áll a román trónörökösne egy udvarhölgyével. — A trónörökösne piros rózsával díszített téli kalapot, aranygombos, hosszú téli köpenyt és egy galambszívet, egyszerű díszítésekkel ellátott selyem ruhát viselt. Nyulánk alakja, halovány, sörfelettel kedves, hosszuhús arca van fekete szemekkel, melyek folyton az énekes könyvebe tekintettek, miközben hallható hangon énekelte a templomi dalokat.

(Folyt. köv.)

Az alsóközépségek számára kiondított tehenek és szűk szintén be vannak vásárolva, még pedig a mezőhegyesi és tordai állami telepekről. Rövid időn ezek is megérkeznek a jelentkező gazdáknak között ki fognak orsoltatni. Itt csak annyi a baj, hogy a jelentkezők száma jóval felülmúlja a bevásárolt állatok számát. Egyszerre azonban nem lehet minden igényt kielégíteni s a kinek az ideje nem jut, az jövőben fog kapni.

A baromfi tenyésztés emelése céljából a vármegyei köznevelési bizottság, illetőleg köznevelési tojásokkal való becserelésére, már városunkba érkezett a földmívelési miniszteriumból L a d a n y i György dr., és a napokban a tojások is meg fognak érkezni.

A mintatelep beállítását is foganatba vették, a mennyiben a helybeli gazdasági felső népiiskolához 4-4 tnyakból és 1-1 kakasból álló két törzset küldöttek. S mihielyt a szükséges építkezések megkezdése, a telep teljesen be fog rendeztetni a legjobb fajtájú baromfiakkal.

A segítői munka megkezdődött s hogy csak lépésről-lépésre lassan halad előre, s nem gyorsabb tempóban, az nem a kormánybiztosság buzsalmán, hanem egyéb körülményeken mulik.

Telepítvényesek voltak-e a székelyek?

V. M.-161.

Azt mondja a nemzeti krónika, hogy a Krimbidi átközöttből futással menekült 3000 bun a Chigla-, Chigle-, Chiglad-, Sigla, vagy Czgyla-mezőn vonta meg magát, kik is félvén a nyugati nemzetektől Erdélybe vonultak s magukat nem magyaroknak, vagy hunoknak, hanem változtatott néven Székelyeknek (zekul, zekel, zakul, zevka) nevezték.

Mit jelent tehát a székely név, mely a hagyomány szerint a székelyek alakulására is világot vet?

Timon Sámuel szerint a „székely” szó ör jelentésben a múlt század első felében még ismeretes volt. Magyarországon némely uradalomban, mint a regéciben, a hegyek és erdők őreit mai napig székelyeknek nevezik. A Magyarországi nyugati határvizsélén a XII-ik s XIII-ik században létezett székelyek neveit nem tartják nép névnek, hanem köznévknek, mely egy értelmű a határról.

Hunfalvy e szónak etymologiai jelentését a szék (valaminek a beljese po. a tojás széke) és az el (tul, mögött) szókkal magyarázza. Szerinte a Székely tartomány név olyan, mint Erdély, Erdöl, Erden-elő, erdőtul, erdőmögötti föld, s azt jelenti: székentuli, szék-mögötti föld, azaz: végvidék, marchia, s ebből: székeli, székely, a Székelen lakozó, odaváló ember, végvidéki, határos.

Igy magyarázza, mint Hunfalvy Edelpacher Antal is, de megmagyarázza a székely név szakul, szakoly változatát is, mely előben Kézinaál (zakoli) s helynevekben. Ez Edelpacher szerint a székely, azaz határvizsélnek török fordítása, mely a székelyekkel gyakran érintkező bessenyöktől és kunoktól ered: a keteli török nyelvben, valamint a kunban szak = vidék, határ, kul = ember, férfi, szolga, szakul, szakul, tehát annyi, mint határszolga, határos.

Szabó Károly, Hunfalvi ezen magyarázatát mintán okleveleinkben és hagyományainkban semmi nyoma sincs annak, mintha a székely elnevezés határvizsélben köznévként használtatott volna, elfogadhatatlannak mondja. Szerinte a fordításokban és mindenkor az eredeti magyar székely, székoly, szakoly, (Zekul, Sekel, Secul, Zakul) alakot, vagy annak latinított formáját a Siculust használták; tehát a székely névnek már első feltűnésekor oly megállapodott, megerősödött formája volt, melynek sem az állítólagos szakelve, székentuli, szék-mögötti etymológiáját nem ismerték, sem köznévé nem lehetett, melyet egy megfelelő jelentésű latin szóval adhattak volna vissza; hanem olyan óregi jelentésű már elvezetett nemzeti név volt, mint a bessenyő, kun, kozár és számos más nemzeti név. Mutatja ezt az, hogy a Magyarországra kitelepített székelyek nemcsak a határszéleken, hanem az ország szívében: Bihar, Szabolcs, Tolnában is valószínű székelyeknek tartattak és neveztettek.

A Székelyszász, Székelyhid, Székelytelek nevű községekben oly helyneveket is találunk, melyek határozottan a Székelyföldre utalnak; ilyenek: Telegd, az egykori Udvarhelyszék neve, Adorján, az Adorján székely nem egyik ágának a neve, Albis Kézdivászárhely stb. Ezekből, mint Nagy Géza is mondja — látszik, hogy a székely név már az Árpádok előtt meg volt a nem lehet a XI—XII. században készült köznévknek tartani, melylyel a határszélre neveztek, akármilyen nemzetiségűek is voltak azok. De a magyar nyelvben kétféle jelentés maradt meg, mint: törzs- vagy népaev s mint köznévk, de melyek alakulásukban egy mára nem folytak be.

Ibn Doszta arabról azt írja a bolgárokról: három törzse — a berzul, eszegele és bolgártörzse. S alább: „A bessenyők és eszegele (vagy eszkil) bolgárok földje közt fekszik a magyarok első vidéké”. Ez ország pedig — a bessenyők- és bolgárokhoz tartozó Eszkel között van. A balfelede szerint pedig: „Azt mondják, hogy azok (a magyarok) földje Bedsnak és a bolgár tartományban lévő szekek, (elszakak, el-szekek, helyesen el-szakol, el-szekel) vidékek között fekszik”.

Dr. Nagy János s mások is az eszegelek földét, a Székely vidéket a mai székelyföldön keresik.

De Ibu Doszta a volgai bolgárokról ír. Azonban nem lehetetlen, hogy az arabról nem ismervén a bolgárok által birt föld kiterjedését, a bolgár törzs egyik ágának tartott eszegeleket, kiket némely történetírók nagy valószínűséggel a székelyeknek tartanak — s kikről tudjuk, hogy nem voltak bolgárok, a minő alapon bolgároknak mondja, ugy a székely vidéke eszegelek-földje is lehetett a székelyföldön. Hisz a történetészek maguk sincsenek a legtöbb népiörzs tartózkodási helyének meghatározásában megállapodva. S ez ama óriási és századokon át tartott népvándorlás hullámzásai között nem könnyű dolog.

A Csigle-, vagy Csiglia-mező (Chigle, Chigla), melyben a krónika szerint a székelyek megállapodva, asztán Erdélybe költöznek, valahol a Körös mentén, a Körös és Maros, vagy a Körös és Szamos közötti vidék lehetett, talán egy vidék, melynek legjellemzőbb növényzetét a többnyire csak folyók mellett tenyésző csigle, vagy csigolya-fű képezte.

(Folyt. köv.)

KÜLÖNFÉLÉK.

— Kinevezések. A m. kir. pénzügyminiszter csikvárdi falvi Köllő István besztercei adóhivatali ellenőrt a naszói adóhivatalhoz pénztárnokká; a földmívelési miniszter Arnaut Miksa okleveles erdőész a csikszereadi erdőhivatalhoz erdőész-jelölté; az igazságügyminiszter Zipera József volt csikszereadi telekkönyvi írók, utóbb galántai betétszerkesztő segédtelekkönyvezető betétszerkesztő telekkönyvezető; a földmívelési miniszter csikszentimrei Székely Jenőt a breznóbányai földmívelési iskola vezetésével megbízott gazdasági vándortanárt szolgálóati beosztásának érintetlenül hagyásával földmívelési iskolai igazgatóvá, végül Balázs András csikszereadi törvényészi iroda-tisztet ugyanezen törvényészekhez irodai igazgatóvá nevezte ki az igazságügyminiszter.

A pénzügyminiszter Csiky Kálmán fumei vámségdísztet a gyergyótölgyesi mellékvámhoz ellenőrré és Tóth Géla gyergyótölgyesi vámsellenőrt a fumei fővámsbívaltohoz segédíszteté nevezte ki.

— Egyházi kinevezések. Püspök nr ő méltósága kinevezte Gagy György. gyergyószentmiklósi káplánt adminisztrátorrá Kjed-be s ennek helyére káplánná Biró Kálmán szatmáregyházmezei áldozó papot. Holló János Bukarestből visszahivatván, káplánnak küldött Törjára, Molnár János gyergyóalfalui alesperes plebános nyugalomba vonulván, a párokia adminisztrálásá Vilám Viktorra bízott.

— Helyreigazítás. A kászonalsziki róm kath. tanító: járáskör a folyó évi május hó 5-ére, Csikoközmezei öszebírvolt tavaszi gyűlést — közbejött akadály miatt — két nappal később, május 7-én fogja megtartani, a miről a kör tagjai és az érdeklődő közönséget ahoz tartás végett van szerencsénk eleve értesíteni. Csikszentmiklósra, 1903. April. 26. Az elnökség.

— Gyászrovat. Szakáli Manó fögmim. V. oszt tanuló folyó évi április hó 25-én este 10 órakor jámbor élete 14 ik évében péltás keresztény türellemmel viselt sorvasztó betegsége következtében az Urban csendesen meghalt. Folyó hó 28-án helyezték örök nyugalomba a csikszentmiklósi köztemetőben, nagy részvét mellett. A megboldogult szelid, szótogadó és igen szorgalmas jótörekvő ifju volt, ezért Tompos Károly mint nevelő atyja és neje Tompos Károlyné, mint édes anyja s a többi rokonok mély fájdalommal gyászolják.

— Márk napja. Szent Márk evangélista emlék napja, a ki Szent Péter jóváhagyásával a ennek elbeszélése alapján megírta latin nyelvben az evangéliumot s a ki később vértanu halálát is szenvedett, a mult szobatra esett, mely naphoz a katolika anyaszentegyház szokása szerint a buzaszentelési szertartás szűződik. Vasárnap ez a szertartás minden plebániánál népes körmenettel tartatott is meg igen szép napos és meleg idő mellett, melyet az első valódi tavaszi napnak lehet az ideje nevezni, az áprilisi sok zord szeles és havas idő után.

— Tanító-gyűlés. A csiki róm. kath. tanító egyesület felsziki fők-köre 1903. évi május hó 5-én Csikszepérvizen az örmény katolika helyiségben tartja meg tavaszi rendes ülését a következő tárgysorozattal: 1. Délelőtti 9 órakor „Veni Sancte.” 2. 10 órakor kezdődőleg gyakorlati tanítást tart Puskás Tamás a IV-ik osztályban a számtanból. 3. Elnöki megnyitó beszéd. 4. A mult gyűlés jegyzőkönyvének felolvasása és hitelesítése. 5. A könyvtárnok jelentése a kör könyvtáráról. 6. Szavalat Gernardt Anna kisasszony. 7. Tisztújítás. 8. Méhészeti gyakorlati előadást tart Xántus Elek. 9. A szabályos időben bejelentett indítványok tárgyalása. 10. A jövő gyűlés helyének és tárgysorozatának megállapítása. 11. gyakorlati tanítás zártkörű bírálat. A gyűlésre a tagokat és az érdeklődő közönséget tisztelettel meghívjuk. Csikszentmiklós, 1903. April. 16. Ráduly Benjámin elnök. Császár Dónát jegyző.

— Az állami gyermekmenedékhelyek. Az állami gyermekmenedékhelyek szervezésének ügye ismét nagy lépéssel haladt előre. A folyó évre tizenöt állami gyermekmenedékhely állandó épületének fölépítését tervezik, még pe-

dig Nagyváradon, Szegeden, Debreczenben, Szabokán, Aradon, Temesvároton, Szombathelyen, Kolozsvároton, Marosvásárhelyen, Rima-Szombaton, Pozsonyban, Veszprémben, Kecskeméten és Kassán, a hol a gyermekek eddig bérházakban vannak elhelyezve; eddig öt ily. épületra adták ki az építést nyilvános árlejtésen és már is nagy meglakartítást tettek az átlag 235.000 korona előiránnyattal szemben, ugy, hogy a megtakarítás révén új épületeket fognak építhetni. Az épületek terv szerint még ez évben tető alá kerülnének s a jövő évben használatba vétetnének. Nemsokára kinevezik az intézetek részére a gondnokokat és az igazgató-orvosokat is.

— Jótékonyozó gyermek szini előadás! A csikszereadi „szögödi” „Oltár egyesület” javára folyó 1903. évi május hó 2-án (Szombaton) a „Kossuth”-szálló nagytermében színez körű: Vallattas az iskolában. Színmű három felvonásban. Irta: Gaál Mózesné. Személyek: Erzi, Juliska, Irma, Emma, Kata, Olga, Nyolczadik osztályos növendékei egy leány gimnáziumnak Sprencz Olga, Puskás Klára, Töke Róza, Jakab Regina, Aronohn Melania, Vajna Irén. Agnes néni, Erzsébet özvegy nagynénje Zakariás Anna Guido (10 éves) Margit (6 éves), Erzi testvérei Rozanf-ld Jenni, Molnár Lottika, özv. Bálint Jánosné vagy Betti néni, Juliska-nak nagynénje Csiby Róza, Csorba tanár Lakatos József, Veresné Petres Vilma, Károly (9 éves) fia Domokos J. Ezt követi: A tavasz diadala. Gyermekek színmű egy felvonásban, táncszal és dalokkal. Irta: Nagy Gizella. Személyek: Hóvirág — Rancz Anna, Kankalin — László Piroška, Ibolya — Császár Margit, Nárcisz — Rancz Róza, Szászor szep — Tomka Mariska, Tulipán — Péter Zsuzsika, Narancs lepke — Stoppár Terka, Kékű lepke — Császár Juliska, Páva-szem lepke — Fejér Erzsike, Czitrom lepke — László Ibolyka, Apáczka lepke — Marmorstein Mariska, Orosz lepke — Szébeni Margit, Téli apó — László Károly, Tavasz ündére — Szathmáry Erzi, Téli tündére — Walter Irén, Helyárak: Oldalszék 2 korona, Közszék 1—IV. sorban 2 korona. Zártszék 1 kor. 60 fill. Állóhely 1 kor. Gyermekek és diákok 50 fill. Karzat 20 fill. Fellépítések közzétett fogadtatnak. Jegyek előre válthatók Szabolcs Testvérek könyvnyomdájában, az előadás napján este a pénztárnál. Kezdeté este 7 órakor. Az élvezetesnek ígérkező előadást ajánljuk a közönség szives figyelmébe és pártfogásába.

— Szencsácziós esküvő. A főváros előkelő közönségét nagy izgatottságban tartotta egy házassági eset, mely a napokban folyt le egy ismert családban. Az esküvőre a szokásos előkészületek minden irányban megtörténtek s már csak két nap választotta el a fiatal jegyespárt a házasságkötéstől. A vőlegény, előkelő bankhivatalnok, tele volt adóssággal, a menyasszonyt pedig dug-gazdagnak ismerték mindenfelé. Azonban a menyasszony apját üzleti spekulációi megfosztották utolsó filléréitől is. Akárhogy szerették is egymást a fiatalok, semmi zálat viszonyok között a menyasszony ilyen állat nem akart tudni az esküvőről, mert vőlegénye szintén megvalloita neki, hogy mennyi az adóssága. Az összes családtagok és jó barátok elküldték már a nászajándékokat és éppen a menyasszony szülőinél lett volna a fogadó ebéd. Sürgőnyileg lemondott. Szouoru nap volt. Vidámság helyét kétségbeesés! Mennyegző helyett boldogtalanság! A vőlegény vigasztalni akarta menyasszonyát. Hiába volt minden kísérlet! Egyszerre azonban a hangos zokogás és a viaszt nyujtani akaró hangok közé egy barát szücs, idegen hang keveredett. Ne vegyék rossz néven, ha ilyenkor hivatalnal alkalmatlankodom, de mi kötelességem szerint, gyorsan és pontosan intézzük el ügyfeleink megbízásait. Az a sorsjegy, melyet Önök vásároltak nálunk, fonyereményt nyert. Ezzel a Török A. és Társa budapesti bankháza kiküldöttje kifizette a nagy fonyereményt s így már mi sem állta útját annak, hogy zavartalanul megkössék a házasságot. Ez az eset a fővárosi előkelő köröknek még sokáig emlékeztetésben marad.

— Kapszizló gyermekek. A napokban az állami elemi iskola csintalanabb növendékei közül néhány az egyik kereskedésben kapáltak vásárolt s azokat az apróbb diákok nagy gaudiára kövel elsütögtette. Egyik ilyen kapszizló nebuló azonban megjárta, mert kicsi hiba, hogy szemét nem vesztette a veszedelmes játék miatt. Mindent azonban csak azért hoztuk köztudomásra, hogy figyelmesebbül a kapszizlakt áruló kereskedő urat, hogy ilyen veszedelmes dolgokat gyermekeknek egyáltalán ne adjanak el, mert szerencsétlenség esetén e miatt kollektív felelősségük lehetne kitéve.

Laptalajdonos:

GYÖRGYJAKAB ÖRÖKÖSE.

KÖZÖNSÉG KÖRÉBŐL.

A „Gyergyói Hirlap” t. előfizetőinek.

A „Gyergyói Hirlap” t. előfizetőinek szives tudomásul, miszerint a „Gyergyói Hirlap” kiadóhivatalának vezetési folyó hó 30-án beosztottem.

Gyergyószentmiklós, 1903. ápril 26.

Tisztelettel Krissza Péter.

NYILTTÉK.

(Ezen rovat alatt közöltékért felelősséget nem vállal a Szerk.)

A személyem ellen terjesztett minden nemű rossz híresztelést: nevezetesen, hogy a vagyonomat elírtattam, s hogy házaim egyikét egézségtelen, omlófélben volna, szemtelen, aljas hazugságoknak nyilvánítottam!

Az ellenkezőről a csikszentmiklósi, csikfalvi, kozmási és bankfalvi tiszta telekkönyveim is tanúságot tehetnek.

Csikszeread, 1903. Aprilis 27-én.

Nagy Sándor.

Sz. 93 903.

kj.

Arlejtési hirdetés.

Csikvármegye törv. hat. bizottsága 12908—902. számú határozatával Csikmindszent községének egy újonnan építendő községház felépítését 3648 kor. ösvezg erejéig engedélyezze.

Ezen munkálat kivételének biztosítása céljából 1903. évi május hó 7-én d. u. 2 órakor kezdődőleg a csikmindszenti körjegyzői hivatal helyiségében tartandó nyilvános versenytárgyalás hirdettetik.

Felhivatnak mindazok, kik ezen munkálatot elválni óhajtják, hogy a fent irt helyen és időben személyesen megjelenni szíveskedjenek, vagy zárt írásbeli ajánlatukat a megfelelő pánatpénzzel felszerelve az árlejtés megkezdése előtt az előjáró-sághoz adják be annyival is inkább, mi a később érkező vagy utóajánlatok tekintetbe vétetni nem fognak.

Versenyezni óhajtók az engedélyezett ösvezg 10% bánatpénzképp az árlejtés megkezdése előtt kötelesek letenni.

A szóban forgó munkálatra vonatkozó tervrajz és költségvetés valamint a szerződési feltételek a körjegyzői irodán bármikor megtekinthetők.

Csikmindszent 1903 évi április 23.

Kovács Béla, Nagy István, jz. 1-2 bírd.

Faeladási hirdetés.

Csikszentmiklós közbirtokosság két évi megtakarított vágterület tulajdonát képező I. rész „Salonka” nevű erdőrészen, a csikszereadi m. kir. erdőhivatal engedélyével 2087 köbméter fenyő haszonfa eladása céljából folyó év május hó 7-én d. e. 9 órakor Csikszentmiklós község hivatalos házánál nyilvános szel- és zárt írásbeli versenytárgyalás fog tartatni. A 2087 m³ fenyő haszonfa kikiáltási ára 5012 korona, azaz: ötezertizenkét korona.

Árverezni kívánók erről azon felhívással értesítettek, hogy az árverés megkezdése előtt a kikiáltási ár 10%-át az árverés megtörténte után 8 napok alatt a vétel átvévé köteles megfizetni, különben bánatpénzt veszíti és a vásártól elállottnak tekintetik.

Utóajánlatok nem fogadtatnak el.

Az árverési feltételek megtekinthetők Csikszentmiklós község házánál és a járási erdőgondnoksági irodában, hol az erdő állapotrúra vonatkozó részletes felvilágítások is megkaphatók.

Csikszentmiklós, 1903. évi ápril hó 24-ik napján.

László Ferencz, birtokossági elnök.

1-2

Sz. 26—903. erdőbirt.

Árverési hirdetés.

Gyergyószárhegy község erdőbirtokosságának elnöksége újból közhírré teszi, hogy a közbirtokosság tulajdonát képező Szárhegy II. részben fekvő erdő IV-ik vágorszat 77-ik osztágában szél által döntött 2261 darab szakértőleg 2979 köbméterre becsült haszonfa folyó 1903. évi május hó 4-ik napján délelőtti 9 órakor Szárhegy község hivatalos házánál a legtöbbet ígérőnek nyílt árverésen el fog adatni.

Kikiáltási-ár a fenti fatömegnek 7958 korona, mely áron alul az eladás nem fog eszközöltetni.

A szóbeli árverés megkezdése előtt zárt ajánlatok is elfogadtatnak.

Bánatpénz a kikiáltási ár 10%-a, va-

gyis 795 korona 80 fillér, mely összeg az árverés megkezdése előtt lefizetendő.
Bővebb árverési feltételek a birtokossági jegyzőnél a hivatalos órák alatt betekintheők.
Gyergyószárhegy, 1903. évi április hó 16-ik napján.
Ádám Imre, a. k. Ferencci András, s. k. birt. jegyző. birt. elnök.

Szám 25—903. erdőbirt.

Árverési hirdetés.

Gyergyószárhegy közég erdőbirtokosságának elnöksége újabban közhírré teszi, hogy a közbirtokosság tulajdonát képező Szárhegy II ik részben fekvő erdők II. vágásor 41. osztágában felkészítve levő 721,587 köbméterre becsült 392 drb tutaj és tőkefa, 163 drb apacsina, továbbá ugyanott levő 1.380,587 köbméterre becsült tutaj és tőkének alkalmas 1419 drb szelődött fa folyó 1903. évi május hó 4-ik napján délelőtti 9 órától kezdődőleg a közég hivatalos házánál nyílt árverésen a legtöbbet ígérőnek el fog adatni.

Kikiáltási ára a fent megjelölt fa mennyiségnek 6306 korona 34 fillér, mely áron alul az eladás nem fog eszközöltetni. Zárt írásbeli ajánlatok is elfogadtnak a szóbeli árverés megkezdése előtt. Bánatpénz a kikiáltási ár 10%-a, vagyis 630 korona 64 fillér, mely összeg az árverés megkezdése előtt készpénzben vagy értékpapirokban lefizetendő.

Bővebb árverési feltételek a birtokossági jegyzőnél a hivatalos órák alatt betekintheők.

Gyergyószárhegy, 1903. évi április hó 16 ik napján.

Ádám Imre, s. k. Ferencci András, s. k. birt. jegyző. birt. elnök.

A csikhozzuaszoí borviz hasznosbérbe adatik. Csikvárdotfalván, Főfás András.

Szarvasmarhák, borjúk, sertések, élőnyának meghatározására egy igen jó és pontos

MARHAMÉRLEG

áll az állatokat vásárlók és eladók rendelkezésére csekély használati díj mellett

Tuma Mátyás

helybéli hentes és mészáros mesternél.
Használati díjak: nagy marháért 1 korona, apró marháért: 60 fillér.

Figyelemre méltó!

Van szerencsém tisztelettel értesíteni a nagyérdemű vevőközönseget, miszerint a tavaszi és nyári szazonra újonnan és duan foleszereltem raktáromat kész férfi és gyerek öltönyöktől, melyek nagy választékban kaphatók.

Vannak továbbá raktáromon dus választékban különféle jó minőségű nagy kendők, különféle jó paplanok — madrazok — ágy és asztalterítők, különféle jó minőségű lepedő és egyéb szükségletekhez vássznak, oxfordok és tarka takács — női kőtös kelmék; van továbbá dus választékban mindennemű fa- és vasbutor, mindenfajta divánok, képek, tükrök, ingaórák, gyerekkocsiak stb. valamint a legjobb gyártmányu különféle varrógépek mindentéle mesterember részére, valamint családi használatra.

Miudazon cikkeket a lehető legolcsóbb árak és legelőnyösebb feltételek mellett havi részfizetésre is elárulitok. Ezekután tisztelettel kérem a nagybecsű vevő közönseget legyen teljes bizalommal irántam és szerezzé nálam be esetleges szükségletét, mely teljes megelégedésére lesz részemről kiszolgálva.

A nagyérdemű közönseget becses pártfogását kérve, maradok illető tisztelettel

Szóllósy Zs.

15—20 Brassó, Kapu-utca 52.

Pontos kiszolgálás!

Legolcsóbb bevásárlási forrás!

Van szerencsém a t. vevő közönseget szives tudomására adni, hogy üzletemben megérkeztek a tavaszi és nyári újdonságok.

Szép választékban kaphatók: Legújabb divatu női diszkalapok, mosó delein, batisz, sephir, szór és valódi gyapju női ruhaszövetek, hozzá illő díszekkel. Női kabátok, gallérok, szatin és selyem blouzok, övek és napernyők.

Gyerek és férfi készruhák, ingek, gallér és mancsettek, nyakkendő, kalap és esernyők.

Karton, szór és selyempaplanok, függönyök és ág-garnitúrák.

Továbbá raktáron tartok mindentéle temetkezési cikkeket, u. m.: fa- és érozkoporsókat, gyolcs, babinet és selyem szemfödeleket, sirkoszoru és koszoru szallagokat s mindentéle fajta gyertyákat.

Legolcsóbb árakról biztosítva, szives látogatásukat kérem.

Tisztelettel

POTOTZKY PÁL.

Üzletem Nagy Gyulával szembe.

1—3

Koporsók, szemfödelek, sirkoszoruk!

1.000.000
KORONA
ESETLEG A LEGNAGYOBB NYEREMÉNY!!

JEGYZÉKE
55,000 nyereménynek.
Legnagyobb nyeremény a legszerecsesebb esetben:
1.000.000 korona.

1	ju'alom	600000
1	nyer. á	400000
1	"	200000
2	"	100000
1	"	90000
2	"	80000
1	"	70000
2	"	60000
1	"	50000
1	"	40000
3	"	30000
3	"	25000
3	"	20000
3	"	15000
36	"	10000
67	"	5000
3	"	3000
437	"	2000
403	"	1000
1529	"	500
140	"	300
84450	"	200
4550	"	170
4550	"	130
100	"	100
4350	"	80
3350	"	40

55,000 apr. 29. napján 14.459,000

Kiváló szerencse TÖRÖK-nél.

Nagyon sokan szerencsések lettek általunk. Tíz millió koronánál többet nyertek nálunk nagyrabecsült vevőink.

Az egész világ legesélyesebb sorsjátéka a mi m. kir. szab. osztálysorsjátékunk, mely nem sokára újból kezdetét veszi.

110,000 sorsjegy 55,000

PÉNZNYEREMÉNYVEL sorsolattik ki, tehát az összes sorsjegyek fele nyor a mellékelt sorsolási jegyzék kimutatása szeriut.

5 hónap alatt összesen Tízennygy millió 459,000 koronát, egy hatalmas összeget sorsolnak ki. Az egész vállalat állami felügyelet alatt áll.

Az 1-ső osztály eredeti sorsjegyeinek tervszerű betéjei a következők:

egy nyolczad (1/8) frt —.75 vagyis 150 korona
egy negyed (1/4) " 1.50 " 3.— "
egy fél (1/2) " 3.— " 6.— "
egy egész (1) " 6.— " 12.— "

A sorsjegyeket utánvétellel vagy a pénz beküldése ellenében küldjük szét. Hivatalos tervzet díjlatlanul. Megrendeléseket kérünk azonnal, de legkésőbb

f. é. május hó 9-ig bizalommal hozzánk küldeni.

Török A. és Tsa.

bankháza. BUDAPEST.

Hazánk legnagyobb osztály sorsjáték-üzlete.

Főáruánk osztálysorsjáték osztályai:

Főtűzet: VI. Teréz-körút 46/a.
Fiókok: 1. Váci körút 4.
" 2. Múzeum-körút 11.
" 3. Erzsébet-körút 54.

55,000 apr. 29. napján 14.459,000

Rendelőlevél levágandó. **Török A. és Társa bankháza Budapest.**

Kérek részemre..... I. oszt. m. kir. szab. osztálysorsjáték eredeti sorsjegyet a hivatalos tervzettel együtt küldeni,
Az összeget..... korona összegben {utánvételezni kérem postautalványynal küldöm mellékelem bankjegyekben (bélyegekbén.)} {A nem tetsző törlendő.

Pontos cím:

Gyomorban szenvedőknek!

Mindazoknak, kik akár megbűlés, akár a gyomor felterhelése, akár pedig hiányos, nehezen emészthető, igen meleg, vagy igen hideg ételek élvezése, vagy pedig rendetlen életmód által maguknak valamely gyomorbeteg, nevezetesen:

Gyomrhurutot, gyomorgörcsöt, gyomorcsikarást, nehéz emesztést, elnyálkásodást

szereztek, egy kitűnő házi szer ajánlatik, melynek kiváló hatása már sok év óta ki van próbálva.

Ez nem más, mint az

ULLRICH RUBERT-féle FÜSZERESBOR

Ez a fűszeres bor a legkiválóbban gyógyhatásának talált növényekből és a legkitűnőbb jó borból készítették, erősit és táplálja az ember emésztőszervezetét, elhárítja az emésztési zavarokat és az egészséges vér újra képzésére kiválólag hat.

A fentnevezett Fűszeresbornak kellő időben való használata által a gyomorbajok már csirájukban megsemmisíttetnek. Tehát senkinek sem kell késelelmegeküdni, hogy azt kellő időben használja. A krónikus gyomorbajnál fellépő jelenségek, melyeknek: a főfájás, felbőfögések, mellégés, puffadás, hányással egybekötött émelygés, még ha olyan hevesek lépnek is fel, a bornak néhány szori élvezete után azonnal elenyésznek.

Székdugulás és annak kellemetlen következményei, mint a szorulás, valamint a vértolulások a májban, lépben és a verőcsér rendszerben (aranyeres bántalmak) a Fűszeresbor által gyakran igen gyorsan elháríttatnak. A fűszeresbor megszűnteti a nehéz emesztést és könnyű székelés által az alkalmatlan a gyomorból és belekből eltávolítja.

A sovány és halvány kinézés, vérhiány, elerőtlenedés

nagy részben a rossz emésztésnek, hiányos vérképződésnek és a máj beteg állapotának a következményei. Az étvágytalanság az ideges elernyedés és lehangoltág, továbbá a gyakori fejfájások, az álmatlan éjszakák lassanként végképp kimerítik az embert. — A fűszeresbor az elgyengült étleterőnek új impulzust ad. — A fűszeresbor fokozza az étvágyat, előmozdítja az emesztést és táplálkozást, kormányozza az anyagcserét, gyorsítja a vérképződést, lecsillapítja a felingerelt idegeket és egészen új életkedvet teremt. Mindezeket számos elismerés és hálaírat bizonyítja.

A fűszeresbor palackokban 1 frt 50 krért és 2 frtért a következő gyógyszertárakban kapható: Csikszerecs, Csikszépviz, Csikszentmiklós, Karczfalva, Kápolnás-Oláhfalva, Homoród, Dálya, Bögöz, Daróc, Zombor, Barót, Telegdiabazon, Tusnád, Bánkfalva, Csikszentgyörgy, Sósmező, Gyergyószentmiklós, Gyergyóditró, Gyergyó-Alfalu, Gyergyótölgyes, Gyergyóújfalva, Csikszentmárton, Kászton, Parajd, Siklód, Korond, Etőd, Farkaslaka, Székelykeresztúr, Erked, Felek, Szászkeresztúr, Kacza, Köhalm, Ugra, A.-Rákos, Bodok, Miklosvár, N.-Ajta, Böllön, Zalán, Csernáton, Bereczk, Zabola, Sepsiszentgyörgy. Kézdivásárhely s így tovább Magyarországon és Ausztria minden nagyobb és kisebb helyiségeiben levő gyógyszertárakban.

Csikszerecsai gyógyszertárból Fűszeresbor eredeti minőségben három és háromnál több palaccal megrendelésre küldetik Ausztria—Magyarországon valamennyi helyiségebe.

Utánzásoktól őrzikedni kell!

Világosan
ULLRICH HUBERT-féle Fűszeresbort kell kérni!!!